

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 0:00:00, sp. zn. 10 Ca 24/94, ECLI:CZ:KSPH:2022:10.CA.24.1994.1

Číslo: 73/1995

Právní věta: Pro posouzení toho, zda lze zastavěný pozemek vydat (ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 229/1991 Sb.), je rozhodující pouze to, zda stavba brání nebo nebrání zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, a nikoli její velikost a hodnota stavby nebo účelnost jejího dalšího využití.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 09.02.2022

Spisová značka: 10 Ca 24/94

Číslo rozhodnutí: 73

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zmírnění následků majetkových křivd

Předpisy: 229/1991 Sb. § 11

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 73/1995 sb. rozh.

Pro posouzení toho, zda lze zastavěný pozemek vydat (ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 229/1991 Sb.), je rozhodující pouze to, zda stavba brání nebo nebrání zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, a nikoli její velikost a hodnota stavby nebo účelnost jejího dalšího využití.

(Rozsudek Krajského soudu v Praze z 29. 2. 1994, [10 Ca 24/94](#)).

Pozemkový úřad v K. rozhodnutím z 20. 9. 1993 jednak schválil podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, dohodu o vydání nemovitostí mezi navrhovatelkou a statkem v B., dále rozhodl o vlastnictví navrhovatelky k zemědělským nemovitostem v B. a posléze rozhodl, že se navrhovatelce podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona nevydává část pozemku parc. č. 121 o výměře 0,1263 ha, která je zastavěna stájí statku v B. Rozhodl také, že navrhovatelce za nevydaný pozemek náleží pozemek náhradní, popřípadě finanční náhrada, a posléze rozhodl podle ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb. o zřízení věcných břemen k shora uvedeným pozemkům v B. Své rozhodnutí odůvodnil pozemkový úřad tím, že navrhovatelka je oprávněnou osobou ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 a 2

písm. c) zákona č. 229/1991 Sb. a že nemovitosti, jejichž původními vlastníky na základě přidělové listiny byla navrhovatelka a její manžel F. K., který již zemřel, přešly na stát způsobem uvedeným v ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb., neboť byly předány státu bez poskytnutí náhrady. V odůvodnění rozhodnutí pozemkový úřad dále podrobně vyjmenoval doklady, které navrhovatelka na podporu svého nároku předložila.

V odvolání proti rozhodnutí pozemkového úřadu podala navrhovatelka opravný prostředek, v němž nesouhlasí s tím, že jí nebyla vydána část pozemku parc. č. 121 o výměře 0,1263 ha, když totiž na pozemku stojí kravín, a že jí za tento pozemek má být poskytnuta náhrada. Kromě toho navrhovatelka požádala o to, aby jí byl do vlastnictví vydán i tento kravín. Navrhla zrušení výroků rozhodnutí ohledně těchto jejích nároků a vrácení věci v uvedeném rozsahu k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Pozemkový úřad navrhl potvrzení svého rozhodnutí v části napadené opravným prostředkem navrhovatelky, neboť podle jeho názoru sice stavba na požadovaném pozemku nebrání jeho zemědělskému využití; jde však o stavbu velkých rozměrů a značné hodnoty, kterou navrhovatelka jako jediná oprávněná osoba sama nemůže využívat, a proto zastavěný pozemek vydat nelze.

Pozemkový fond České republiky, proti němuž návrh navrhovatelky rovněž směřoval, navrhl zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, neboť charakter stavby na pozemku vydání pozemku nebrání.

Krajský soud v Praze svým usnesením zrušil rozhodnutí pozemkového úřadu ve výrocích, jichž se opravný prostředek navrhovatelky týkal, a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí. Rozhodl také, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem.

Z odůvodnění:

Důvodem k vydání věci podle zákona č. 229/1991 Sb. je pouze takový způsob přechodu nemovitosti na stát nebo jinou právnickou osobu, který je taxativně uveden v ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) až u) tohoto zákona. Při darování nemovitosti je tomu tak podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb. tehdy, bylo-li dárce učiněno v tísní. Tísní je třeba ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb. rozumět stav, kdy jednající neměl v důsledku okolností vyvolaných zpravidla postupem orgánů a organizací možnost svobodné volby při učiněném právním úkonu.

Vzdání se přidělu ve prospěch státu, které navrhovatelka se svým manželem prohlášením ze dne 24. 9. 1963 učinila a jež bylo státem akceptováno, lze posuzovat jako darování nemovitosti státu, bylo-li učiněno písemně. 1)

Nelze však souhlasit se závěrem, že nemovitosti přešly na stát podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb., nebylo-li objasněno, zda ke vzdání se přidělu, popřípadě k darování nemovitostí, došlo či nedošlo v tísní. Pokud byla dovozována tíseň při darování z toho, že všichni přidělci z obce byli postupem státních orgánů donuceni odevzdat své přiděly státu a že k obdobným případům docházelo v tomtéž okrese v 60. letech ve velkém měřítku, bylo třeba takové tvrzení konkretizovat a v projednávané věci doložit.

Nesprávný je rovněž názor, že pozemek nelze oprávněné osobě podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 229/1991 Sb. vydat, neboť pozemek je zastavěn stavbou kravína, která sice nebrání zemědělskému využití pozemku, ale jde o stavbu velkých rozměrů a značné hodnoty, kterou navrhovatelka sama nemůže využívat.

ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) citovaného zákona stanoví, že pozemek, který byl po přechodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn, lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku. Rozhodující pro posouzení, zda zastavěný pozemek lze či nelze podle

tohoto ustanovení vydat, je tedy skutečnost, zda stavba brání či nebrání zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, a nikoli velikost či hodnota stavby na pozemku nebo účelnost jejího dalšího využití.

Přezkoumávané rozhodnutí pozemkového úřadu je v části napadené opravným prostředkem nesprávné i z toho důvodu, že je nesrozumitelné a nedostatečně odůvodněné, což má za důsledek jeho nepřezkoumatelnost. Výrok rozhodnutí, vydaného ve správním řízení, musí být zcela jednoznačný a přesný. To znamená, že jsou-li předmětem rozhodnutí nemovitosti, musí být podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb. (jako ve všech listinách, které jsou podkladem pro zápis do katastru nemovitostí) v rozhodnutí uvedeny tyto nemovitosti podle katastrálního území, parcelních čísel a čísel popisných nebo čísel evidenčních vedených v katastru nemovitostí. Protože v rozhodnutí u pozemku parc. č. 121 označení podle katastrálního území chybí, vzbuzuje takové označení pochybnosti, o kterém pozemku bylo rozhodnuto, a napadená část rozhodnutí je proto nesrozumitelná.

Přezkoumávané rozhodnutí nebylo také dostatečně odůvodněno, když v něm nebyly uvedeny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, a úvahy, jakými byl správní orgán veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval (srov. § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.).

Na základě shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že v napadené části je rozhodnutí v rozporu se zákonem a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, a proto v rozsahu napadeném opravným prostředkem zrušil podle ustanovení § 250 q odst. 2 o. s. ř. a vrátil věc pozemkovému úřadu k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

V dalším řízení musí pozemkový úřad teprve zjistit, za jakých okolností k darování nemovitosti původními vlastníky státu došlo, a posoudit, zda k darování došlo či nedošlo v tísní a zda je či není v této věci dán důvod podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb. Pokud pozemkový úřad dospěje k závěru, že důvod podle zákona č. 229/1991 Sb. je dán, pak je vázán právním názorem soudu, že pozemek zastavěný stavbou kravína, tedy stavbou, která nebrání zemědělskému využití pozemku, lze podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) citovaného zákona vydat. Teprve pak pozemkový úřad znovu rozhodne podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě, přičemž pozemek, o kterém bude rozhodovat, přesně a správně označí a rozhodnutí odůvodní ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.

Pokud jde o požadavek navrhovatelky o vydání stavby kravína, postavené na pozemku parc. č. 121 v B., jde o návrh podle ustanovení § 11 odst. 7 zákona č. 229/1991 Sb., o kterém podle citovaného ustanovení rozhodne pozemkový úřad.

Účastníkům nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť navrhovatelka se tohoto práva vzdala a odpůrci a další účastníci právo na náhradu nákladů řízení podle zákona nemají.

1) Srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 41/1994 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. ?